

VIDA AUGULYTĖ-BUČMIENĖ

LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI

SEPTINTAJAI KLASEI

Ketvirtasis pataisytas leidimas

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVIETIMO TARYBA
CHICAGO

2006

PIRMOJI PAMOKA

DAIKTAVARDIS

Daiktavardžiai yra žodžiai, kurie reiškia daiktų, gyvių ir asmenų vardus. Pvz., žodžiai stalas, katė, medis, meilė, Algis, Lietuva yra daiktavardžiai.

Bendriniai ir tikriniai daiktavardžiai

Bendriniai daiktavardžiai yra tie, kurie reiškia daugelio daiktų bendrus vardus, pvz.: namas, viltis, teta, lietuvis.

Tikriniai daiktavardžiai yra pavienių asmenų, vietovių, gyvulių, knygų, įstaigų /ir pan./ vardai, kurie juos išskiria iš kitų panašių daiktų. Žodžiai Jonas, Lietuva, Europa, Neris, Margis, Baltijos jūra, Marginiai /krautuvės pavadinimas/ yra tikriniai daiktavardžiai. Tikriniai daiktavardžiai pradedami rašyti didžiąja raide.

Pastaba. Lietuvių kalboje sakinio viduryje didžiosiomis raidėmis rašomi tikrai tikriniai daiktavardžiai. Šie žodžiai nėra tikriniai daiktavardžiai, ir todėl jie rašomi mažosiomis raidėmis:

- 1/ bendriniai daiktavardžiai, būdvardžiai irrieveksmiai, kilę iš valstybių vardų /pvz.: lietuvis, lietuvybė, lenkiškas, angliškai/
- 2/ savaitės dienų pavadinimai /pirmadienis, antradienis.../
- 3/ mėnesių pavadinimai /sausis, vasaris.../
- 4/ žodžiai, kurie nurodo giminystę ar profesiją /pvz.: tėvelis, mama, teta Aldona, senelis Urbonas, kun. Mačiulis, prof. Baltrus, inžinierius Balčiūnas, dr. Adomaitis/
- 5/ žodžiai gatvė, alėja, plentas ir pan. /pvz.: Vaižganto gatvė, Laisvės alėja, Ukmergės plentas, Ohio greitkelis/
- 6/ žodžiai ponas, ponia, panelė /pvz.: p. Juškys, ponia Juškienė/
- 7/ žodis šventas /pvz.: šventas Petras, šv. Ona/

PRATIMAS I

Šie sakiniai parašyti visomis mažosiomis raidėmis. Perrašykite juos, panaudodami didžiąsias raides visur, kur jų reikia. Paskui visus bendrinius daiktavardžius pabraukite vienu brūkšniu, o tikrinius daiktavardžius--dviem brūkšniais.

1. beveik visi lietuviai žino, kad nemunas yra didelė upė.

Beveik visi lietuviai žino, kad Nemunas yra didelė upė.

